

Expertisepunt LOB VO-MBO-HO

LOB en Profiel keuze in de vakles

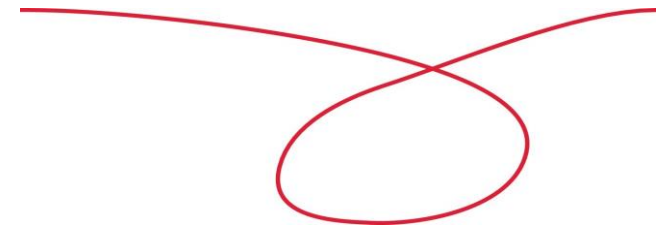
Jannie Steegenga
Regiocontactpersoon Expertisepunt LOB
Zuid Holland

Expertisepunt

Programma:

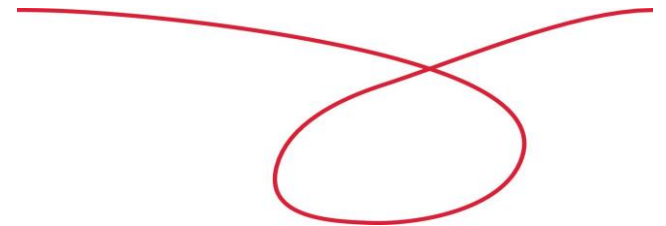
- Wat hebben leerlingen nodig?
- De loopbaangerichte leeromgeving
- **3 manieren** waarop je aandacht kan besteden aan LOB in vaklessen
- Met elkaar **in gesprek** over de eigen onderwijs praktijk

Wat wil je bereiken met LOB en profielkeuze in alle vakken?

Wat heb je daarvoor nodig?

https://jamboard.google.com/d/1STJwiNybvxpAPngohTK81NQOWI4XGnfemvrJwMj_UXc/edit?usp=sharing

Waarom LOB en profielkeuze in de vakles?

- De leerling wordt ook in de vakles uitgedaagd om na te denken over de eigen toekomst, de persoonlijke ontwikkeling
- Wat er gebeurt in de vakles krijgt meer betekenis
- Grotere motivatie voor leerlingen, waardoor mogelijk betere resultaten
- De leerling wordt zich bewust wat hij kan, waar hij goed in is en kan dat koppelen aan (studie en beroeps) keuzes
- De leerling kiest bewuster voor een bepaald profiel
- Ontstaan van nieuwe ideeën voor het onderwijsprogramma

Wat willen jongeren eigenlijk?

1. Dat de docent met je in gesprek gaat over wat je interesseert
2. Dat de docent vertelt wat je met het vak in een vervolgopleiding/beroep kunt doen
3. Dat de docent aandacht heeft voor waar je goed in bent en dit ook benoemt.

<https://www.expertisepuntlob.nl/tools/lob-kennisbank/studentenperspectief-op-lob>

Wat hebben zij nodig om te leren kiezen?

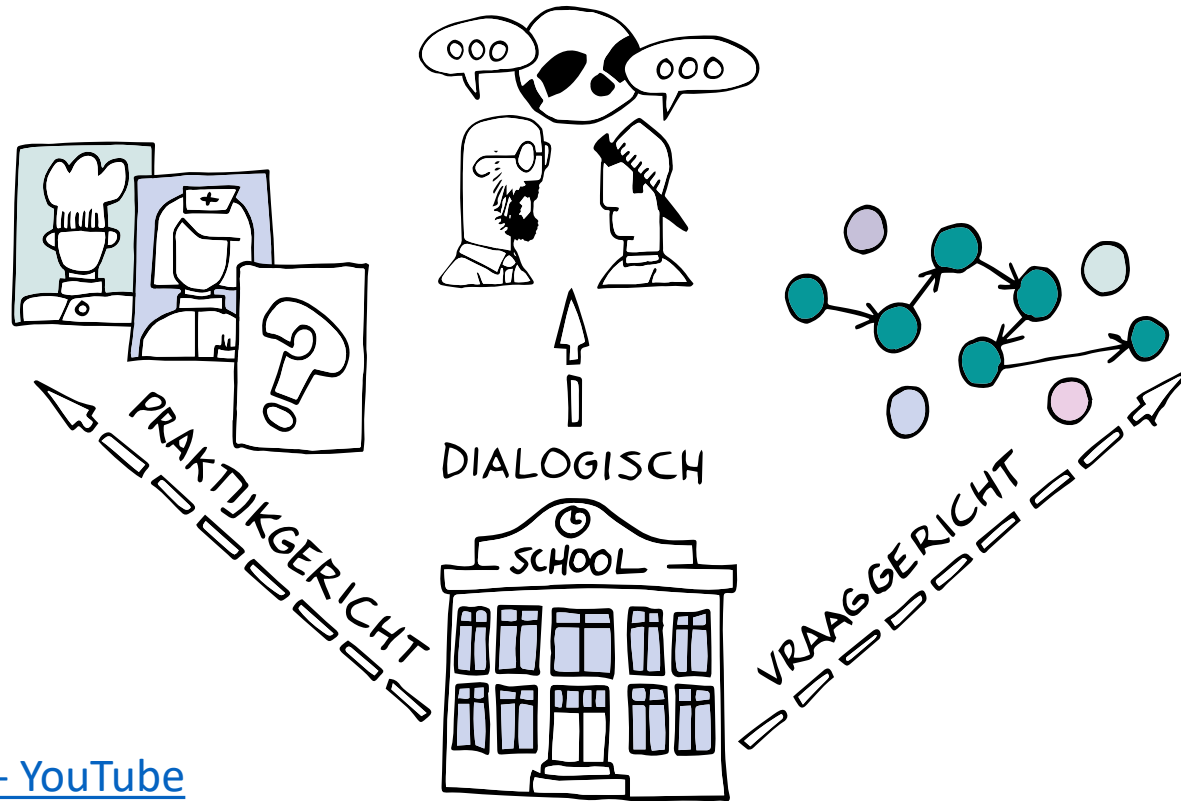
De 5 loopbaancompetenties.

motievenreflectie
kwaliteitenreflectie
loopbaansturing
werkexploratie
netwerken

Hoe biedt school dat?

De loopbaangerichte leeromgeving - de ideale LOB wereld....

LOOPBAANGERICHTE LEEROMGEVING

[Loopbaangerichte leeromgeving - YouTube](#)

3 manieren voor LOB en profielkeuze in alle vakken

1. Relateer je vak aan profielen en beroepen. Laten zien voor welke beroepen je vak van belang is en welk profiel daarbij hoort:
2. Het vak gebruiken voor LOB activiteiten:
3. Aandacht hebben voor kwaliteiten en motieven die leerlingen laten zien tijdens je les en die ook benoemen:

voorbeelden uit de praktijk:

Vakinhoud relateren aan LOB en profiel keuze

Haal de praktijk de klas in door:

- Lesinhoud te koppelen aan beroepen
- De lesinhoud te vertalen naar praktijkgerichte opdrachten
- Beroepsbeoefenaren (o.a ouders en oudleerlingen) uitnodigen om de lesstof te koppelen aan hun werk
- Werkbezoeken organiseren
- Stage ervaring koppelen aan lesinhoud

Vakinhoud relateren aan LOB

Alle vakken: Maak vakdocenten er van bewust dat alle excursies, bedrijfsbezoeken en praktijkopdrachten LOB is. Ze doen vaak veel maar zijn zich er niet van bewust.

CKV: Leerlingen krijgen de opdracht een etiket te ontwerpen voor een nieuw biersoort en gaan op bezoek bij een bierbrouwerij en een drukkerij (werkexploratie)

Economie: Een ouder die bij een bank werkt komt vertellen hoe zij omgaan met bedrijven die een lening aanvragen en hoe zijn werkdag er uit ziet. (werkexploratie)

Zorg en welzijn: Een leerling die stage gelopen heeft in een verzorgingshuis, geeft de klas uitleg over tiltechnieken en vertelt ook iets over de beroepen die zij tegen kwam in het verzorgingshuis. (loopbaansturing)

Alle vakken: een school laat zonnepanelen plaatsen en laat dit project in veel vakken terugkomen (economie: kosten vs opbrengsten berekenen, NASK: hoe werken zonnepanelen, AK: duurzame energie etc.

Vakinhoud relateren aan LOB

Mens en maatschappij: Leerlingen bezoeken een rechtbank en maken een filmpje over de rechtspraak in Nederland en de beroepen die je daarbij kunt uitoefenen.
(werkexploratie)

Geschiedenis: Leerlingen zoeken uit welk werk de mensen in de middeleeuwen deden wat wij niet meer kunnen of doen en andersom. (werkexploratie)

Scheikunde: bedrijfsbezoek waarbij een medewerker vertelt over zijn/haar beroep en laat zien hoe zij in het chemisch bedrijf werken met.....
(werkexploratie)

Wiskunde: Maak gebruik van boek
Hierin staat beschreven hoe wiskunde terugkomt in het dagelijks leven.

Vakinhoud benutten voor LOB

De inhoud van het vak wordt ten dienste gesteld aan onderwerpen die aansluiten bij LOB en profielkeuze.

- Schrijven sollicitatiebrief bij Nederlands
- Vacatureteksten als woordenschatopdracht
- Spreekbeurt over een beroep bij Engels
- Onderzoek welke beroepen met in de Middeleeuwen kende en nu niet meer en andersom.

Voorbeelden talen

Spreek- en leesvaardigheid

- Leerlingen laten vertellen over het beroep van hun ouders (talen)
- Een kort verhaal of gedicht schrijven over een specifiek beroep
- Presentatie geven over een beroep of studie en profiel dat daarbij hoort
- Bij boekbespreking aandacht voor beroep van de hoofdpersoon

Sollicitatiegesprek voeren voor een keuzevak, stage of vervolgopleiding

Voorbeelden talen

Schrijfvaardigheid (loopbaansturing)

- Motivatiebrief schrijven voor een stage, intakegesprek/studiekeuzecheck
- Een tijdschrift / film / folder over de profielkeuze of een studie of beroep
- Vacatureteksten als woordenschatopdracht
- Blog bijhouden, waarin zij verslag doen van de opbrengsten van een lob-ervaring (zoals open dagen, meeloopdag)

Vakinhoud benutten voor LOB

CKV: leerlingen onderzoeken welke kleding past bij een door henzelf gekozen beroep en ontwerpen een nieuwe kledingstijl kleding/uniform voor dit beroep.

Geschiedenis: Leerlingen maken een stamboom van hun familie en beschrijven welke beroepen iedereen had.

Economie: leerlingen interviewen mensen hoe zij met geld omgaan

Levensbeschouwing: Leerlingen laten nadenken over wie zij zijn en hoe ze in elkaar zitten en dat met elkaar bespreken

Vakdidactiek benutten voor LOB en profielkeuze

- Werkvormen gebruiken waarbij leerlingen een vaardigheid inzetten bv samenwerken, zelfstandig werken, onderzoeken, de leiding nemen.
- Tijdens de les leerlingen observeren op hun gedrag en feedback geven of een reflectiegesprekje voeren zodat zij zich bewust worden van de wijze waarop zij deze vaardigheid uitvoeren.
- Keuzes aanbieden binnen een les zodat IIn bewust leren kiezen.
- Projectmatig werken binnen de school of met externe partners. Waarbij leerlingen ervaringen op doen m.b.t. beroepen en vereiste profiel.

Vakdidactiek benutten voor LOB

Voorbeelden

Geschiedenis: leerlingen maken in drietallen een werkstuk over WOII. Leraar gaat met hen in gesprek over de wijze waarop ze hebben samengewerkt en vraagt hen elkaar feedback te geven op de kwaliteiten die ze bij elkaar gezien hebben.

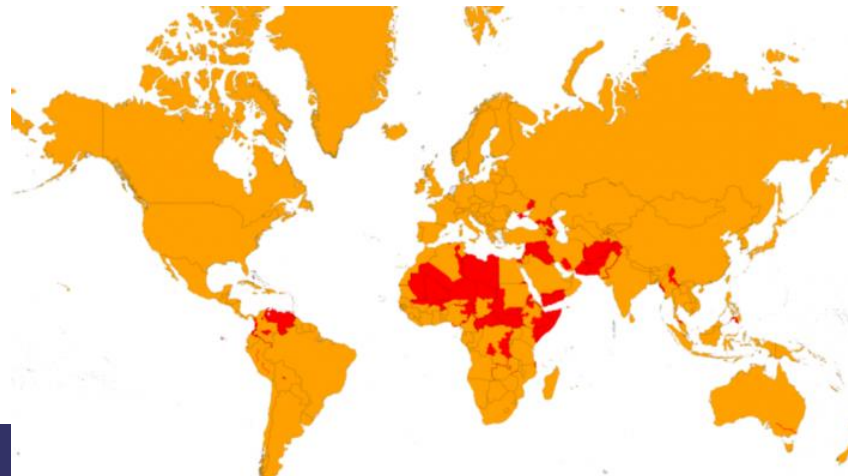
Natuurkunde/ mens en technieken Op de school moeten zonnepanelen komen. Leerlingen onderzoeken waarom en hoe dat moet. Ze krijgen feedback op de wijze waarop ze dit aangepakt hebben en reflecteren op of deze wijze van denken en werken bij hen past.

Vakdidactiek benutten voor LOB

Voorbeelden

Aardrijkskunde: Leerlingen maken een werkstuk over toerisme en de invloed op de ontwikkeling van een land. Ze mogen zelf kiezen: Welk land, hoe ze dit uitwerken, met wie ze samenwerken en moeten hun keuzes onderbouwen

Quotes van leerlingen

- *Tijdens CKV gingen we in groepjes een film maken. Een programmamaker vertelde er iets over. We moesten daarna ook rollen verdelen binnen de groep. Dan ga je wel echt nadenken of het iets voor je is.”*
- *Bij scheikunde gingen we naar een betonfabriek. Nu snap ik wat je met scheikunde kunt doen in de praktijk.*
- *We moesten mensen ondervragen over hun vrijetijdsbesteding, dat leek mij eng. Nu durf ik veel makkelijker op mensen af te stappen*

Materialen, gastlessen en filmpjes

[LOWAN | Expertisepunt LOB](#)

Beroepenfilms

[SBB Beroepenfilms - YouTube](#)

[Beroepen in het MBO - bekijkjetoekomstnu](#)

[NTR | Het Klokhuis - beroepen](#)

[KiesMBO opleidingen](#)

Gastlessen/bedrijfsbezoeken

[FNV gastlessen](#)

[CNV Ambassadeurs van de Zorg](#)

[Jetnet Loket](#)

De doorlopende leerlijn, CS Walcheren van de Perre

[link naar het praktijkvoorbeeld](#)

Volt in Utrecht: De loopbaangerichte vraag in iedere vakles

[Link naar het praktijkvoorbeeld 'lob tijdens vaklessen'](#)

Inspiratie en tips, opdrachtenbank

- [Opdracht: 'Het loopbaanverhaal van de docent'](#)
- [Opdracht: 'De culturele achtergrond van de docent'](#)
- [Opdracht: 'Een gesprek met een oud leerling'](#)

Wat is je volgende stap

Dank voor je aandacht

j.steegenga@expertisepuntlob.nl

Neem contact op bij vragen over LOB beleid en uitvoering

Geïnteresseerd in de nieuwsbrief? [Klik hier.](#)

Volg ons op linkedin: [Klik hier.](#)